

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Barnehage- og utdanningsavdelingen

Deres ref.: 16/5214

Vår ref.: 2016/4374 630 KUB

Vår dato: 09.09.2016

Fylkesmannens høringsvar - oppstart av grunnskoleopplæring og mulighet for dispensasjon

Innledningsvis vil Fylkesmannen fremheve viktigheten av at alle barn i Norge får et likeverdig tilbud. Vi vil derfor understreke betydningen av at barn som kommer til Norge raskest mulig får et opplæringstilbud, og at de raskest mulig får et opplæringstilbud i tråd med opplæringsloven.

Til de to forslagene fra Kunnskapsdepartementet har Fylkesmannen følgende merknader:

- Til forslaget om å endre tidspunktet for når retten til grunnskoleopplæring skal oppfylles for barn som kommer til Norge

Fylkesmannen støtter forslaget, og legger her særlig vekt på grunntanken om å ha et regelverk kommunene rent faktisk er i stand til å etterleve.

- Til forslaget om å gi mulighet til å innvilge dispensasjon fra reglene i opplæringsloven i ekstraordinære situasjoner for skoleeiere som skal tilby opplæring til barn som søker opphold i Norge

Fylkesmannen støtter forslaget. Vi støtter også forslaget om at det er fylkesmannen som skal behandle søknader om dispensasjon fra kommunene. For helhetens skyld nevner vi at første setning i høringsnotatet pkt. 4.2.3 kan forstås som om kommunene selv skal kunne gjøre unntak fra reglene i opplæringsloven.

Etter vår vurdering vil fylkesmannens avgjørelse av om en kommune skal gis dispensasjon eller ikke være utøvelse av offentlig myndighet som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer, selv om den ekstraordinære situasjonen knytter seg til kommunens mulighet til å oppfylle kravene i opplæringsloven og ikke til den enkelte elev, jf. definisjonen i fvl. § 2 b). Vi mener dermed av avgjørelse av søknad om dispensasjon etter den foreslåtte § 2-17 må skje gjennom et enkeltvedtak. Også parallellen til fylkesmannens til tilsyn og krav om enkeltvedtak ved pålegg om retting, jf. kommuneloven § 60 d, tilsier at fylkesmannen må fatte enkeltvedtak når vi tar stilling til om søknad skal innvilges eller ikke. Slik vil kommunens rettsstilling være ivaretatt, og det vil kunne klages både på fylkesmannens avslag på søknaden samt eventuelle vilkår som fylkesmannen har stilt. Utdanningsdirektoratet vil måtte bli klageinstans.

Fylkesmannen er enig i departementets vurdering av at den foreslåtte § 2-17 ikke vil medføre vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for fylkesmannen ut fra dagens situasjon. Vi ser imidlertid at situasjonen kan endre seg, også på dette punktet, forholdsvis raskt ved en større økning i asyltilstrømningen. Vi støtter derfor departementet i at utviklingen må følges over tid, og mener ressursspørsmålet må tas opp til ny vurdering ved større økninger i asyltilstrømningen.

Med hilsen

Trond Rønningen
fylkesmann

Dokumentet er elektronisk godkjent

Dag Løken
utdanningsdirektør